

Interná smernica Obce Veľká Lehota

-

O vymedzení, oceňovaní, evidencii a účtovaní majetku

č. 6/2015

Článok I

Všeobecné ustanovenia

Z časového hľadiska sa majetok účtovnej jednotky člení na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok a záväzky účtovnej jednotky na dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky, pričom

- a) **dlhodobým** majetkom je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok,
- b) **krátkodobým** majetkom je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

Článok II

Dlhodobý majetok

1. Dlhodobý majetok sa člení na:
 - a) dlhodobý nehmotný majetok,
 - b) dlhodobý hmotný majetok,
 - c) dlhodobý finančný majetok,
 - d) dlhodobé pohľadávky.
2. **Dlhodobým nehmotným majetkom** (ďalej len „DNM“) je taký nehmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 2 400,- € a jeho doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.
3. **Dlhodobým hmotným majetkom** (ďalej len „DHM“) je taký hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 1 700,- € a jeho doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Tvoria ho samostatné hnutelné veci a súbory, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie.
4. **Príslušenstvo** DHM sú predmety, ktoré tvoria s hlavnou vecou jeden celok a sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci, alebo ho možno k hlavnej veci priradiť dodatočne. Bez ohľadu na výšku ocenenia príslušenstva sa jeho obstaranie povinne financuje z kapitálového rozpočtu.
5. **Technické zhodnotenie** (§ 29 ZDP) predstavuje výdavky na dokončené nadstavby, prístavby a stavebné úpravy, rekonštrukcie a modernizácie prevyšujúce pri jednotlivom dlhodobom hmotnom a nehmotnom majetku 1 700,- € v úhrne za účtovné (zdaňovacie) obdobie. Za technické zhodnotenie sa považuje aj technické zhodnotenie v sume vyššej ako 1 700,- € vykonané na dlhodobom majetku, ktorého obstarávacia cena bola 1 700,- € a menej, resp. aj pri plne odpísanom hmotnom majetku. Technické zhodnotenie obstarané dodávateľským spôsobom sa financuje z kapitálových výdavkov; obstarané vlastnou činnosťou sa financuje z bežných výdavkov. Ak technické zhodnotenie jednotlivého majetku v úhrne nepresiahne sumu 1 700,- €, potom sa vynaložená suma zaúčtuje na nákladové účty.
6. **Rekonštrukcia** je taký zásah do hmotného majetku, ktorý má za následok zmenu jeho účelu použitia, kvalitatívnu zmenu jeho výkonnostných alebo technických parametrov. Za zmenu technických parametrov nemožno považovať zmenu použitého materiálu pri dodržaní jeho porovnateľných vlastností.
7. **Modernizácia** je rozšírenie vybavenosti alebo použiteľnosti majetku o také súčasti, ktoré predtým pôvodný majetok neobsahoval, pričom tvoria neoddeliteľnú súčasť majetku. Za neoddeliteľnú súčasť tohto majetku sa považujú samostatné veci, ktoré sú určené na spoločné použitie s hlavnou vecou a spolu s ňou tvoria jeden majetkový celok.

8. **Oprava** hmotného majetku predstavuje odstraňovanie jeho čiastočného fyzického opotrebenia alebo poškodenia, účelom ktorého je uvedenie majetku do prevádzkyschopného stavu. Uvedením do prevádzkyschopného stavu sa rozumie vykonanie opravy aj s použitím iných než pôvodných materiálov, ak nedôjde k zmene technických parametrov alebo zvýšeniu výkonnosti majetku a ani k zmene účelu použitia. Pri oprave sa môžu použiť aj kvalitatívne nové materiály, resp. náhradné diely, ktoré nezvyšujú výkonnosť alebo nerozširujú použiteľnosť dlhodobého majetku.
9. **Udržiavaním** dlhodobého majetku sa zabezpečuje plynulosť, bezporuchovosť a bezpečnosť používania dlhodobého majetku. Spomaľuje fyzické opotrebovanie, predchádza jeho následkom a odstraňujú sa drobnejšie poruchy.
- Výdavky na opravu a údržbu dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku, sa vždy financujú z prostriedkov bežného rozpočtu.

Článok III

Oceňovanie dlhodobého majetku

1. DNM a DHM sa ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu oceňuje
 - a) obstarávacou cenou (OC),
 - b) reálnou hodnotou (RH),
 - c) vlastnými nákladmi (VN pri majetku vytvorenom vlastnou činnosťou).
2. Obstarávacou cenou je cena, za ktorú sa majetok obstaral vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním a uvedením do používania.
3. Reálna hodnota je cena, za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje. Táto cena sa určuje znaleckým posudkom, alebo podľa podobného alebo rovnakého majetku, ktorý je možné obstarat' v čase, kedy sa o ňom účtuje. Touto cenou sa oceňuje majetok nadobudnutý bezodplatne, inventarizačné prebytky a pod.

Článok IV

Obstaranie, účtovanie a financovanie dlhodobého majetku

1. Obec nadobúda majetok
 - a) kúpou,
 - b) prevodom práv,
 - c) bezplatným nadobudnutím,
 - d) vlastnou činnosťou, ktorý je ocenený znaleckým posudkom alebo vlastnými nákladmi.
2. Dlhodobý majetok a jeho technické zhodnotenie sa účtuje, s výnimkou dlhodobých pohľadávok, na účte 041 – Obstaranie DNM, na účte 042 – Obstaranie DHM do doby jeho uvedenia do používania, vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním.
3. Ako DNM a DHM v účtovnej triede (ÚT) **0** sa účtujú predmety, ktoré sú uvedené do používania. DHM je uvedený do používania, ak má zabezpečené všetky technické funkcie potrebné na jeho používanie a spĺňa všetky podmienky podľa osobitných predpisov v oblasti stavebnej, ekologickej, požiarnej, bezpečnostnej a hygienickej. Pri nehnuteľnosti obstaranej na základe zmluvy sa vlastníctvo nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností. Uvedením do používania DNM a DHM sa stáva majetkom a v účtovníctve sa zaúčtuje na základe interného účtovného dokladu s priloženým protokolom o zaradení dlhodobého majetku do používania. Prílohou protokolu je spravidla kúpna zmluva, rekapitulácia nákladov vstupujúcich do OC majetku, fotokópia platného stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia a pod.
4. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých zložiek majetku v registri dlhodobého majetku (číselník tried a druhov). V analytickej evidencii (na kartách majetku) sa uvádzajú aj subjekty, od ktorých bol obstaraný, zdroje financovania a miesta, kde je umiestnený (číselník umiestnenia).
5. Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú: pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu. To znamená, že obstaranie tejto skupiny dlhodobého majetku sa bez ohľadu na výšku obstarávacej ceny povinne financuje z kapitálových výdavkov.

6. Súbor hnutelných vecí je súhrn samostatných hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti nad jeden rok, vrátane ocenenia nad 1 700,- €
O obstaraní dlhodobého **finančného majetku** (DFM) sa účtuje ako o výdavkovej finančnej operácii.
7. O prechodnom znížení hodnoty dlhodobého hmotného majetku sa účtuje pomocou **opravných položiek**. Tvorba opravných položiek k dlhodobému hmotnému majetku sa účtuje na ťarchu nákladov ÚT 5 a v prospech opravných položiek v ÚS 09. Zúčtovanie ÚS 09 v prospech účtu 657,658.

Článok V

Odpisovanie dlhodobého majetku

1. Postupné opotrebovanie DNM a DHM sa účtuje prostredníctvom účtovných odpisov na účte 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku a účtov oprávok v účtovej skupine 07 a 08. Účtovné odpisy sa počítajú z ceny, v ktorej je majetok ocenený v účtovníctve.
2. Odpisové sadzby a odpisový plán sú stanovené v programovom vybavení (pričom účtovné odpisy sa môžu aj nemusia rovnať daňovým odpisom, podľa zvolenej metódy odpisovania) a v zmysle § 28 zákona o účtovníctve. Pri účtovných odpisoch sa uplatňuje metóda rovnomerného odpisovania.
3. V závislosti od meniacich sa podmienok sa odpisový plán prehodnotí a upraví sa zostatková doba odpisovania, alebo sadzby odpisovania. Účtovný odpisový plán možno upraviť v nadväznosti na zmeny v dôsledku
 - a) technického zhodnotenia dlhodobého majetku,
 - b) trvalého zníženia ocenenia dlhodobého majetku formou mimoriadneho odpisu,
 - c) zmeny intenzity využívania dlhodobého majetku.
4. V prípade vykonávania podnikateľskej činnosti sa postupuje podľa ZDP.
5. Pozemky, umelecké diela a zbierky, predmety z drahých kovov sa neodpisujú.

Článok VI

Drobný nehmotný majetok a drobný hmotný majetok

1. **Drobný nehmotný majetok** (ďalej len „DrNM“), ktorého ocenenie je nižšie alebo sa rovná sume 2 400,- € a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok, sa v podmienkach obce nebude považovať za dlhodobý majetok, nebude sa o ňom účtovať v triede 0 (účet 018) a postupne odpisovať. Pri obstaraní sa bude účtovať do nákladov v účtovej triede 5. Financuje sa z bežného rozpočtu. V niektorých prípadoch účtovná jednotka môže rozhodnúť o tom, že majetok spĺňa charakter dlhodobého nehmotného majetku a pri jeho obstaraní, evidovaní, účtovaní a odpisovaní bude postupovať podľa článku IV tejto internej smernice. Rozhodnutie obce musí byť písomné a podpísané starostom obce.
2. **Drobný hmotný majetok** (ďalej len „DrHM“), ktorého doba použitia je dlhšia ako jeden rok a ktorého ocenenie je nižšie alebo sa rovná sume 1 700,- € sa v podmienkach obce nebude považovať za dlhodobý majetok, nebude sa o ňom účtovať v triede 0 (účet 028) a postupne odpisovať, ale sa bude účtovať ako zásoba na účte 112 – Materiál na sklade a pri zaradení do používania do spotreby na účtoch nákladov 501, v analytickom členení (podrobnosti určí osobitný predpis pre vedenie účtovníctva s prihliadnutím na článok VIII, bod 5 písm. d) tejto smernice). DrHM , ktorého obstarávacia cena je do 16,60 € sa jednorázovo zaúčtuje do nákladov. V tomto prípade sa drobný hmotný majetok povinne financuje z bežného rozpočtu. V niektorých prípadoch účtovná jednotka môže rozhodnúť o tom, že majetok spĺňa charakter dlhodobého hmotného majetku a pri jeho obstaraní, evidovaní, účtovaní a odpisovaní bude postupovať podľa článku IV tejto internej smernice. Rozhodnutie obce musí byť písomné a podpísané starostom obce.

Článok VII Evidencia a inventarizácia majetku

1. Evidencia dlhodobého majetku (DNM a DHM) z ÚT 0 sa uskutočňuje pomocou inventárnych kariet majetku, pričom každému majetku je pridelené inventárne číslo v chronologickom poradí podľa skutočného nadobudnutia. Na karte majetku sa zadáva odpisová sadzba, prírastok technického zhodnotenia a pod. Inventárna karta je vyhotovovaná programovým vybavením v module Majetok.
2. Na podsúvahových účtoch v účtovných skupinách triedy 7 sa sledujú skutočnosti, o ktorých sa neúčtuje v účtovných knihách a ktoré sú podstatné na posúdenie majetkoprávnej situácie. Sleduje sa tu materiál v skladoch civilnej ochrany a ostatný materiál špecifického použitia, určené pohľadávky a záväzky, neodpisovaný majetok a pod.
3. DrNM v ocenení **od 0 do 2 400,- €** odpísaný jednorazovo, bude vedený v operatívnej evidencii v ÚT 7.
4. DrHM v ocenení **od 0 do 16,60 €** odpísaný jednorazovo, nebude vedený na podsúvahových účtoch.
5. DrHM v ocenení **od 16,60 € do 1 700,- €** odpísaný jednorazovo, bude vedený v operatívnej evidencii a na podsúvahovom účte ÚT 7.
6. Drobný majetok (DrNM a DrHM) sa eviduje v databáze operatívnej evidencie až do jeho vyradenia. Operatívna evidencia bude obsahovať predovšetkým poradové resp. inventárne číslo, názov majetku, cenu, dátum zaradenia a umiestnenie podľa číselníka umiestnení z modulu Majetok.
7. Inventarizácia dlhodobého hmotného a nehmotného majetku musí byť vykonaná každý rok ku dňu zostavenia účtovnej závierky – k 31.12. účtovného obdobia. Inventarizácia dlhodobého majetku vedeného v účtovníctve sa vykazuje oddelene od inventarizácie drobného majetku vedeného v OTE (iné aktíva § 2 ZoÚ). Pri inventarizácii DrM sa skutočný stav neporovnáva s účtovným stavom, ale so stavom v operatívnej evidencii, resp. dokladovou inventúrou.
8. Inventúra dlhodobého majetku sa vykonáva každý rok k 31.12. účtovného obdobia. S fyzickou inventúrou majetku je možné začať už od 01.10. účtovného obdobia. Potom sa preukáže stav hmotného majetku ku dňu účtovnej závierky údajmi fyzickej inventúry opravenými o prírastky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončenia fyzickej inventúry do konca účtovného obdobia.
9. Príklady spôsobov vykonávania inventúry dlhodobého hmotného majetku:
 - pozemky - kombinovaná inventúra; fyzickou inventúrou sa môže overiť existencia pozemkov vykazovaných v účtovníctve, vlastníctvo predmetných pozemkov sa overuje listami vlastníctva,
 - umelecké diela a zbierky - fyzickou inventúrou a v prípadoch, že sú umelecké diela zbierky uložené u tretej strany môže byť vykonaná aj dokladová inventúra, prostredníctvom vyžiadania potvrdenia tretej strany,
 - stavby - kombinovaná inventúra; fyzickou inventúrou sa môže overiť existencia stavby vykazovanej v účtovníctve a vlastníctvo tejto stavby sa overuje listom vlastníctva,
 - samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí - fyzická inventúra,
 - dopravné prostriedky - fyzická inventúra,
 - obstaranie dlhodobého hmotného majetku - kombinovaná inventúra; fyzickou inventúrou sa potvrdí existencia a stav nedokončených investícií, avšak niektoré nedokončené investície je možné inventarizovať len dokladovou inventúrou (faktúry, zmluvy, dodacie listy).
10. Pri vyradovaní dlhodobého majetku sa uskutočňuje vyradovacie konanie, z ktorého sa vyhotoví protokol o vyradení dlhodobého hmotného alebo nehmotného majetku z používania. Protokol sa príkladá k internému dokladu o zaúčtovaní úbytku dlhodobého majetku.

Článok VIII

Krátkodobý majetok

1. Zásoby sú zložkou obežného majetku. Charakteristickým znakom zásob je ich jednorazová spotreba, t.j. celá hodnota prechádza naraz do nového výrobku alebo poskytovanej služby, resp. z pohľadu účtovníctva ide o krátkodobý hmotný majetok so spotrebou do jedného roka.
2. O hnuiteľných veciach s dobou použiteľnosti kratšou ako jeden rok sa účtuje bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu ako o zásobách.
3. Účtovná jednotka obec rozhodla, že drobný hmotný majetok, ktorého ocenenie je do 1 700,- € a nižšie a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok, nebude dlhodobým majetkom, ale zásobou. Účtovanie obstarania a úbytku zásob sa vykonáva podľa **spôsobu A**.
4. Účtovné jednotky, ktoré majú podľa zákona povinnosť overenia účtovnej závierky audítormi, t.j. aj obce, musia účtovať o zásobách spôsobom A. Pri uplatnení spôsobu A sa obstaranie a spotreba zásob obstaraných od iných subjektov alebo zásob vlastnej výroby sleduje a účtuje prostredníctvom účtu 111 – Obstaranie materiálu, alebo 131 – Obstaranie tovaru voči účtu 321, alebo 211, príp. 221. Po prevzatí na sklad na účet 112 – Materiál alebo 131 – Tovar voči obstarávacím účtom, spotreba sa účtuje do nákladov v účtovej skupine 50 – Spotrebované nákupy a pri predaji materiálu na účet 542 – Predaný materiál so súvzťažným zápisom na príslušnom účte zásob. ÚS 11 zahŕňa aj Drobný majetok do doby uvedenia do používania.
5. **Druhy materiálov účtovaných priamo do spotreby:**
 - a) Kancelársky materiál, tlačivá, propagačný materiál,
 - b) Materiál na údržbu (napr. miestnych komunikácií, budov, zariadení), čistenie a hygienu,
 - c) Náhradné diely v počte do 10 ks z každého druhu,
 - d) Drobný hmotný majetok zaradený pri obstaraní priamo do používania po predchádzajúcom zaevidovaní v operatívnej evidencii,
 - e) Osobné ochranné pracovné pomôcky
 - f) Pohonné hmoty do kosačiek.

Článok IX

Záverečné ustanovenie

1. Interná smernica Obce Veľká Lehota bola schválená starostkou obce dňa 31.12.2015.
2. Interná smernica nadobúda účinnosť dňa 01.01.2016.
3. Interná smernica bola zverejnená na internetovej stránke obce dňa

Vo Veľkej Lehote, 31.12.2015

Marta Šmondrková
starostka obce